

Kommentar til Randi Rønning Balsviks innlegg

Christine Smith-Simonsen

Randis hovedfagsoppgave var nyskapende, da hun var blant de første som skrev om norsk bistand. Hennes oppfølgende doktorgradsarbeid om Etiopia var også nyskapende, men ikke så mye på grunn av tematikken. Det var metoden som utgjorde det banebrytende elementet. Den belgiske historikeren Jan Vansina er kjent for å ha introdusert bruk av muntlige kilder i historiefaget (1965), med det argument at det var en helt nødvendig del av grunnlaget for å skrive historie om steder der skriftlig materiale var en sjeldenhet eller produsert utelukkende av andre utenfra. Allerede i 1970 tok Randi i bruk samme metode for å studere studentenes påvirkning på det politiske prosessene i Etiopia.

Det resulterte i avhandlingen *Haile Selassies Students. The intellectual and social background to revolution*. Godkjenning og anerkjennelse for dette verket satt langt inne, ikke bare hadde hun brukt muntlige kilder, men også ‘usertifisert’ materiale som aviser, pamphletter og løpesedler. I tillegg var det diskutabelt om det i det hele tatt var historie hun hadde skrevet, så nært som disse hendelsene var i samtiden. Avhandlingen ble senere publisert av Michigan University (1985), og igjen av Addis Abeba University i 2005, og har blitt en av grunnpilarene i etiopisk historiografi. I dag er det helt vanlig med samtidshistorie, og aksepten for hva som kan brukes som kildemateriale for historieskriving har fått langt mer fleksible rammer.

Randi var en pioner i faget på mer enn en måte. Hun valgte å fokusere på afrikansk samtidshistorie, og sammen med sin status som kvinne og som nordnorsk fra ytterste utpost, knesatte hun dermed siste hjørnet i et bermudatriangel som bød på hindringer, motstand og usynliggjøring i det norske fagmiljøet – i hvert fall i de første 30 årene av sin karriere. Men, hun stod han av, og var dermed med på å bane veien for flere som ønsket å konsentrere seg om utenomvestlige problemstillinger og ukonvensjonelle metoder.